

Historien om en lakseflues tilblivelse og personene som var involvert i hendelsene rundt

Det følgende er bl.a. basert på J. David Zincavage's fortelling "THE TRUE ORIGINAL JOCK SCOTT - ALL THREE OF THEM.", Kelson's "The salmon Fly" samt Wikipedia.

Jock Scott.

Jock Scott ble født Branxholme, Roxburgshire, i februar 1817. Som 13-åring fikk han tjeneste hos den 7.e Marquisen av Lothian, **J. W. R. Kerr**, som bodde på *Monteviot House* v. river *Teviot*; en sideelv til river *Tweed*. Han (Jock) ble nære venner med markisens river-keeper, **Robert Ker**, som lærte han å binde fluer.

Red. anm.: Robert Ker, f. 1800; d. 22/1866. Han tjente 6.e, 7.e, og 8.e Marquis av Lothian og ble en levende legende i sin levetid. "Trofast i tjenesten, lojal i sitt vennskap" lød beskrivelsen av ham.

Portrett av Robert Ker.

Antatt portrett av Jock Scott fra 1852.

Det sies at Jock; nå 15 år gammel i 1832, på en av sine vandringer, kom i kontakt med Lord **John Scott**, som var ute på en spasertur.

Red. anm.: Lord John Douglas Montagu Scott (13/7 1809- 3/1 1860), aristokrat og politiker fra Roxburghshire, født på Dalkeith Palace, rett v. river north Esk. Lord Scott hadde en jakt- og fiske hytte, "Kirkbank", nær Teviot hvor Jock ofte ble sett.

Lord Scott syntes tydelig godt om gutten og lot seg fascinere av ham og tilbød han tjeneste hos seg.

Dette takket Jock ja til. Det skulle bli starten på et 27 år langt ansettelsesforhold og som varte til kort tid før Lord Scott døde i 1860. Jock ble ghillie, personlig tjener og, da begge var pugilister, sparringpartner. Noe som kunne gå hett for seg når Lord Scott tapte.. Men, dårlig taper til tross, det endret ikke forholdet dem i mellom.

1836, 4 år deres første møte, giftet Lord Scott seg med **Alicia Spottiswoode** (F: 24/6 1810, D: 12/3 1900); en navngjeten skjønnhet særlig kjent for sin usedvanlige vakre hårfarge. Hun skulle få en aldri så liten rolle i denne historien. Noen rykter forteller nemlig at "a few strands of her titian coloured hair", (noen få strå av hennes rødoransje hår) utgjorde bakre del av bakkroppen på den aller første laksefluen som senere skulle få navnet "Jock Scott".

Alicia Spottiswoode (tegning) og Lord John Douglas Montagu Scott (portrett)

Oberst **Joseph D. Bates** ytrer, i en artikkel han skrev om fluen høsten 1990 i "The American Flyfisher", en teori om at det aller første eksemplaret av laksefluen ble bundet på denne måten. Han baserer sin konklusjon på et hefte utgitt av **R. T. Simpson** i 1884 kalt "Collection of the Wroth Silver".

Red. anm.: Wroth Silver var en upopulær type skatt innført på 1100-tallet som opprinnelig skulle betales til kongen og kreves inn av hans menn. Senere betales skatten til Lord of the Manor (les: Lord Scott). Seremonien finner fremdeles sted 11.e november; i dag dog mer som en markering og ikke som skatteoppkreving.

Det var under beskrivelsen av denne seremonien i heftet R. T. Simpson nevner at en lakseflue, som på dette tidspunkt hadde fått navnet "Jock Scott", skal ha hatt nevnte ingrediens.

Sannsynligheten er større for at Jock lot seg inspirere av hårfargen hennes fremfor å benytte ekte hår. Uansett; de første eksemplarene av laksefluen, etter den ble kjent blant kommersielle fluebindere, hadde rødoransje silke på bakre del av kroppen. På denne ene flua skal det altså ha vært benyttet noen få av hennes hårstrå men det ble ikke gitt noen opplysning hvor på fluen hårstråene ble benyttet.

Oberst Bates hevder videre at han "har undersøkt et par dusin av Jock Scott-fluene, bundet av den legendariske ghillie Jock Scott, fra siste halvdel av 1800-tallet og oppdaget at, på de tidligste eksemplarene, var det benyttet oransje silke på bakre del av kroppen. Dette synes å bekrefte sannheten om Lady Scotts "bidrag" På de nyere fluene var det benyttet gul silke."

Hvordan Bates har klart å datere fluene til siste del av 1800 samt skille eldre fluer fra nyere, vites ikke..

Red. anm.: Det finnes ingen andre skriftlige kilder som bekrefter bruken av kvinnehår. Om undertegnede får driste seg til å gjette, er det nok mest sannsynlig at Jock Scott lot seg inspirere av sin arbeidsgivers kones hårfarge og fikk noen hårstrå for å sammenligne eller evt farge bindesilken til en fargematch. I George M. Kelson's bok "The Salmon Fly" nevnes dette: "man bør huske på at oransje silk, selv om den legges tett på kroken, ofte får en skitten brunfarge når den mettes/blir våt! Dette forsterkes av den voksede bindetråden under. Det gjør fluen uegnet i klart vann og godt vær! Dessuten fratar det fluen skjønnhetsinntrykket." Om den første flua ble bundet med Lady Scotts hår, kunne den ikke brukes til fiske i alle fall.

Når det første eksemplaret ble laget kan ikke sies helt sikkert. Det foreligger nemlig 2 versjoner. Den ene fra en tur over Atlanteren i 1845 til Lord Scotts foretrukne lakseelv i Norge, Surna. Under denne overfarten, som var meget stormfull, skal den da 28 år gamle Jock ha satt seg ned og laget den første Jock Scott-flua. Lorden var veldig fortørnet over dette tidsfordriv; han mente gutten heller burde forberede seg på den sikre død..

Den andre versjonen forteller at det var i 1850 Jock Scott laget den første flua i Makerston v. river Tweed. Han hadde satt seg fore å lage noe helt nytt og kreativt; noe han uten tvil lyktes med. Scott hevdet selv overfor Kelson, i "The Salmon Fly", at han bandt fluen første gang i 1850.

Da Lord Scott døde i 1860 oppsøkte Jock **John Forrest** som ansatte han som fluebinder rundt 1860-1862.

Red. anm.: Firmaet "Forrest and Sons" startet 1837 av 2 brødre som senere åpnet butikker i Jedburgh og London. Etter 168 år (Mars 2005) måtte de stenge dørene p.gr. av sviktende marked som en følge av terrorangrepene i USA; kjent som 9/11. Det amerikanske markedet sviktet. En redningspakke ble raskt satt sammen og Mai 2005 åpnet de igjen under navnet "Forrest of Kelso".

Etter et par år som fluebinder tok han tjeneste hos Earl of Haddington, i hvis tjeneste han døde januar 1893, 76 år gammel. Jock beholdt den originale "Jock Scott" i stt eie frem til 1886-1887. Han tok med seg hemmeligheten om Lady Scotts eventuelle "bidrag" i graven og godt er det. Legenden hadde ikke hatt samme "schwung" over seg uten et skjær av mystikk.

Igjen i følge G. M. Kelson bok skal Jock ha overrakt et eksemplar (originalen) av fluen til en skribent som kalte seg 'Punt Gun' og sagt følgende: "Når tiden er inne; ta denne til Kelso for de har, i motsetning til Forrest og Redpath, aldri brukt den avskyelige mørke silken, men visst å brukt gul silke der den skal brukes! I fronten av kroken!'" Jock refererte her til rekkefølgen i bindingen hvor silken skulle plasseres.

'Punt Gun' hevdet å kjenne Jock godt fra fiske i Tweed. Vedkommende gir Jock dette skussmålet: "Beundret av mange, respektert av alle, pålitelig til en viss grad, eminent fisker og excellent fluebinder."

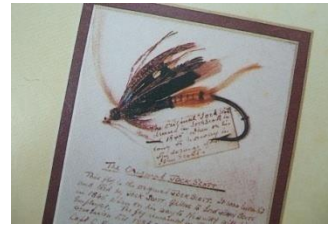
Originalfluen skiftet eiere et par ganger men ble til slutt overrakt John Forrest i 1895.

Fluen hadde ennå ikke blitt berømt eller fått sitt blivende navn. Det skjedde etter en spesiell hendelse noen år senere. Laksefiskeren **Robert Honeyman** oppdaget 3 lakser som sto under en strandbanke i river Tweed. Han gikk opp og fikk ned John Forrest for å vise ham fiskene. Forrest tok med seg noen av Jock's fluer og lyktes med å fange fiskene på en og samme flue. I sin henrykkelse døpte Forrest umiddelbart fluen etter produsenten, Jock Scott. Honeyman krevde deretter at alle som fisket med han, heretter skulle ha et antall Jock Scott-fluer med seg. Dette gjorde fluen kjent og veien mot berømmelsen lå åpen.

Bildet med den originale fluen, samt rettighetene til fluen, eies fremdeles av firma "Forrest of Kelso" men de sier: "Forrest of Kelso eier på en måte fluen men kunne aldri drømme om hevde rettighetene. Det er tross alt verdens mest berømte flue og alle kan binde den."

Moderne Jock Scott og den originale .

Original material by T.E. Pryce-Tannatt:

Hook: 1 1/4 to 3 inches.

Tag: Silver tinsel.

Tail: A topping and Indian Crow.

Butt: Black herl.

Body: In two equal halves - first half, golden yellow floss butted with black herl, and veiled above and below with six or more Toucan feathers; second half, black floss.

Ribs: Fine oval silver tinsel over golden yellow floss, broader oval silver tinsel or flat silver tinsel and twist (in the large sizes) over the black floss.

Hackle: A black hackle over the black floss.

Throat: Speckled Gallina.

Wings: A pair of black white-tipped Turkey tail strips (back to back); over these, but not entirely covering them, a "mixed" sheath of "married" strands of Peacock wing, yellow, scarlet, and blue Swan, Bustard, Florican, and Golden Pheasant tail; two strands of Peacock sword feather above; "married" narrow strips of Teal and barred Summer Duck at the sides; brown Mallard over.

Sides: Jungle Cock.

Cheeks: Blue Chatterer; a topping over all.

Horns: Blue and Yellow Macaw.

Ettersom mange av materialene stammer fra utryddede eller truede fugler må erstatninger til i dag.

I dag bindes "Jock Scott" i et utall av størrelser og varianter.